

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta – Katedra psychologie
Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Domácí zvíře - pes jako protektivní faktor zlepšující kvalitu života

Autor: Bc. Michal Valvoda

Oponentka: PhDr. Iva Linda Maruščáková, UK Praha

PŘÍNOSNOST tématu spatřuji jak v samotném tématu, které podporuje rozšíření možností podpory kvality života u osob různých věkových skupin obecně, tak v zacílení průzkumu postojů na českou populaci a srovnání s dalšími studii. Za přínosný považuji také v tomto směru použitý koncept Torontského modelu kvality života a rozčlenění výsledků týkající se první výzkumné otázky do tematických oblastí podle tohoto modelu.

CÍLEM diplomové práce bylo podle autora zhodnotit oblasti života majitelů psů, do kterých pes podle nich zasahuje, a jakým způsobem se tak děje. Dalším cílem bylo zjistit, jak se u jednotlivých majitelů pes podílí na jejich emočním prožívání. Na základě cílů autor stanovil tři výzkumné otázky, kdy pro první použil zmíněný Torontský model.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE diplomová práce zahrnuje 71 stran textu a seznam literatury, který obsahuje 86 titulů, staršího i novějšího data. Podle mého názoru by se nabízelo využití většího počtu soudobých studií, které jsou aktuálně dostupné. Celou práci by mohly podpořit v obsahovém rozšíření, případně by mohly nabídnout další zdroj pro detailnější zaměření výzkumných otázek i pro diskuzi výsledků.

Práci autor celkově člení do 6 teoretických a 6 empirických kapitol.

V TEORETICKÉ ČÁSTI autor nejprve ve třech kapitolách poskytuje přehled pohledů na koncept, vymezení a metody zjišťování kvality života. V dalších třech kapitolách se věnuje vztahu psa a člověka a souhrnu poznatků o působení psa na člověka. V přehledové části by se nabízel další prostor pro zpracování informací i z oblastí jako např. neverbální komunikace lidí a zvířat, kterých v posledních letech výrazně přibývalo. Stejně přínosným by mohl být více propracovaný pohled evoluční psychologie na téma vztahu psa a člověka, a soudobého stavu poznatků v této oblasti. Autor by tak mohl nahradit některé obsahově méně obsažné části textu jako že „zvířata nemohou člověku poskytovat rady“ nebo „člověk musí o psa pečovat“. Stylisticky by také bylo možné zvážit nahrazení některých formulací odbornějšími pojmy – např. různost chování za behaviorální projevy apod. Z pohledu psychologie by mohlo být přínosné zahrnout detailnější pohled na vliv mechanismů jako jsou například projekce majitelů na zvířata, statusový přístup ke zvířatům nebo „extension of self“, jak o něm hovoří např. Belk.

Stranou zůstala otázka opačného působení, tedy jak na zvíře může působit člověk, i když rozumím, že toto nebylo hlavním cílem práce.

V EMPIRICKÉ ČÁSTI autor představuje výzkumný plán, popisuje, jak sběr dat probíhal, definuje výzkumné otázky a diskutuje také možné limity – jedním z nich je období Covid opatření, které mohlo mít vliv nejen na sběr dat, ale i odpovědi respondentů. V této části autora velmi oceňuji pro dokončení sběru dat, i přes toto nepříznivé období. Pozitivním spatřuji také zařazení následné reflexe o výzkumných otázkách s respondenty, které autor sám pokládá za přínosné.

Autor se v empirické části věnuje popisu analýzy dat. První výzkumnou otázku „Jakým způsobem pes dle subjektivního hodnocení svého majitele přispívá ke kvalitě života“ zasazuje autor do rámce Torontského modelu a odpovědi respondentů třídí do kategorií Being, Belonging a Becoming. Data tak získávají opěrný rámec, který autorovi dovoluje data přesněji interpretovat. Otázky „Jakým způsobem pes ovlivňuje subjektivní pohodu svého majitele a jeho rodiny“ a „Jaké jsou přínosy vlastnictví psa pro jeho majitele s ohledem na specifická přání a rozdílné potřeby v různých obdobích života“ jsou následně zpracovány kvalitativně, autor použil metodou otevřeného kódování. Autor shrnuje výsledky, se snahou je přehledně uspořádat do zmíněných kategorií. Ty jsou rozčleněny na Naplnění očekávání, Vztah se psem, Období života, Individuální význam, Vnímaný vliv na zdraví.

DISKUZNÍ ČÁST obsahuje shrnutí zjištěného. U první otázky autor přichází se zajímavým zjištěním týkajícího se naplnění očekávání. Druhá otázka zahrnuje několik zjištění týkajících se prožívaných emočních stavů respondentů. Výsledky porovnává s podobnými studiemi. Přínosným by mohlo být závěr ohledně toho, zda autor vnímá nějaké kulturní rozdíly?

Zajímavým by dále, podle mého názoru, mohlo být větší rozpracování využitelnosti závěrů. V jakých oblastech by autor vnímal největší přínos? Pro které skupiny lidí? V jaké podobě by tyto závěry mohli využívat?

CELKOVĚ autor:

- předložil diplomovou práci se zajímavým obsahem, který je dále využitelný, zejména v podpoře některých věkových skupin
- zaměřil se na téma, které není v naší oblasti příliš sledované
- měl snahu propojit pohledy na téma z oblasti psychologie, medicíny, etologie
- výsledky zpracoval a porovnal s některými výsledky dalších studií

Výsledky by bylo, dle mého názoru, užitečné více propracovat z hlediska komparace i využitelnosti.

Hodnotitelka oceňuje přínos tématu, u nás zkoumaného spíše okrajově a zpracování v době Covid opatření.

Předloženou práci **HODNOTÍM VÝBORNĚ** a **DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ**.